

KUTSESTANDARD

Päästemeeskonna juht, tase 5

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Päästemeeskonna juht, tase 5	5

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus
<p>Päästemeeskonna juhi töö eesmärk on teha ja juhtida päästetööd, kaitsta inimeste tervist, elu, vara ja keskkonda ning abistada neid operatiivselt ja professionaalselt õnnetuste korral. Päästemeeskonna juht tõstab elanikkonna teadlikkust turvalise keskkonna loomiseks ja hoidmiseks.</p> <p>Päästemeeskonna juht koordineerib päästemeeskonna tööd päästekomandos ja päästetööl. Ta hindab päästesündmusel olukorda ja võtab päästesündmusel vastu otsuseid ning annab korraldusi päästemeeskonnale ja teistele päästesündmusele kaasatud asutustele ja isikutele. Päästemeeskonna juht allub operatiivteenistuskult päästejuhile.</p> <p>Lisaks päästemeeskonna juht, tase 5-le on ka päästja, tase 4 ja päästejuhi, tase 6 kutsed. Päästja ülesandeks on päästetöö tegemine meeskonna liikmena. Päästejuht korraldab keerukate ja ulatuslike päästesündmuse lahendamist.</p>
A.2 Tööosad
<p>A.2.1 Reageerimisvalmiduse tagamine</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Valmisoleku tagamine. 2. Päästetöö varustuse ja tehnika kontrollimine. 3. Päästekomando koolitustegevuse läbiviimine. <p>A.2.2 Päästetöö korraldamine</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Päästetöö juhtimine. 2. Päästesündmuse teabe edastamine. 3. Päästesündmuse järgsed tegevused. <p>A.2.3 Päästetöö tegemine</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ohtude ja riskide hindamine. 2. Tulekustutustöö tegemine. 3. Tehnilise päästetöö tegemine. 4. Keemiapäästetöö tegemine. 5. Hargnemine. 6. Evakueerimine ja päästmine. 7. Koostöö päästesündmusele kaasatutega. 8. Ennetustöö tegemine.
Valitavad tööosad
<p>A.2.4 Erivõimekuse juhtimine</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Erivahendite kasutamine. 2. Erivõimekust nõudva päästetöö juhtimine.

<p>A.3 Töö keskkond ja eripära</p> <p>Päästemeeskonna juhi töö on korraldatud ööpäevaringsete valvevahetustega, sõltumata puhkepäevadest ja riigipühadest.</p> <p>Päästemeeskonna juht, tase 5 töötab nii sise- kui ka välitingimustes, sõltumata ilmastikuoludest, sageli ekstreemsetes oludes (kõrge temperatuur, hingamiskõlbmatu keskkond, kitsad olud, töötamine kõrgustes ja sügavustes jm) ning teeb füüsilist pingutust nõudvat tööd.</p> <p>Päästetööl puutub ta kokku ohuteguritega (põlemisgaasid, elekter, ohtlikud ained, vesi jm), mis võivad mõjuda tema elule või tervisele.</p> <p>Päästemeeskonna juhil peab olema valmisolek tegeleda tema enda psüühikat traumeerivate olukordadega. Ta peab vastama kehtestatud tervise- ja füüsilise ettevalmistuse nõuetele.</p>
<p>A.4 Töövahendid</p> <p>Päästemeeskonna juht kasutab oma töös peamiselt isikukaitse-, IKT-, luure- ja abivahendeid ning juhendab vajadusel päästjaid päästevaruste ohutul kasutamisel.</p>
<p>A.5 Tööks vajalikud isikuomadused</p> <p>Tööks vajalikud isikuomadused on abivalmidus, julgus, usaldusväärsus, kohusetundlikkus, pinge- ja stressitaluvus.</p>
<p>A.6 Kutsealane ettevalmistus</p> <p>Tavaliselt on päästemeeskonna juhil keskharidus, kutseoskused on omandatud kutseõppeasutuses. Soovitavalt on päästemeeskonna juht eelnevalt töötanud päästjana.</p>
<p>A.7 Enamlevinud ametinimetused</p> <p>Meeskonnavanem, rühmapealik.</p>
<p>A.8 Reguleerimised kutsealal tegutsemiseks</p> <p>Töö päästeteenistujana on reguleeritud päästeteenistuse seadusega.</p>

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

<p>B.1 Kutse struktuur</p> <p>Selle kutse taotlemisel tuleb tõendada kompetentsid B.2.1 – B.2.3 ja B.2.5 (lähiv kompetents). Lisaks on võimalik tõendada valitav kompetents B.2.4.</p>

<p>B.2 Kompetentsid</p>

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENSIID

<p>B.2.1 Reageerimisvalmiduse tagamine</p> <p>Tegevusnäitajad:</p> <p>1. viib läbi valvevahetuse üleandmise ja vastuvõtmise vastavalt kehtivale korrale; paigutab isikkoosseisu operatiivvalmiduses olevale päästetehnikale vastavalt kehtivale korrale; täidab elektroonselt päästetöö rakendusprogramme; informeerib esimesel võimalusel muudatustest operatiivvalmiduses vastavalt kehtivale korrale; kontrollib dokumentide täitmist ja täidab valmisoleku tagamiseks vajalikud dokumendid; hoiab end kursis teeninduspiirkonna ohutegurite, kõrgema riskiga objektide ja reageerimisressursiga;</p> <p>2. korraldab ja tagab varustuse ning tehnika hooldamise päästekomando tasandil; tuvastab graafikuvälise hoolduse tegemise vajaduse ja teavitab sellest vastavalt kehtivale korrale;</p> <p>3. valmistab ette ja viib läbi valvemeeskonna päevakavajärgset õppetegevust vastavalt plaanile ja teenistuslikule vajadusele; annab koolitatavatele tagasisidet, sh ohutusnõuete järgimise kohta; täidab õppetegevusega seotud dokumendid vastavalt kehtivale korrale; hindab päästjate teadmiste ja oskuste taseme vastavust nõuetele.</p>	<p>EKR tase 5</p>
<p>B.2.2 Päästetöö korraldamine</p> <p>Tegevusnäitajad:</p>	<p>EKR tase 5</p>

1. valib päästetööks otsustava suuna ja taktika kogutud info põhjal, arvestades sündmuse liiki ning eripära; tagab päästesündmusele kaasatud isikute ohutuse, kontrollib ja jälgib kaitsevarustuse kasutamist ja tööülesannete ohutustehniliselt korrektset sooritamist; loob päästesündmuse lõpuni lahendamiseks sobiliku plaani ja korraldab selle ellu viimiseks vajalikud ressursid; annab korraldused vastavalt sündmuse lahendamise plaanile; juhib tulemuslikult päästetööd I päästetöö juhtimise tasandil vastavalt kehtivatele õigusaktidele; jälgib jooksvalt päästesündmuse kulgu, vajadusel muudab plaani;
2. edastab päästesündmusega seotud osapooltele ja avalikkusele teavet päästesündmuse kohta vastavalt kehtivale korrale;
3. täidab päästesündmuse kohta aruandluse ja teeb haldusmenetlustoimingud vastavalt kehtivale korrale; teeb esmased menetlustoimingud sündmuskohal vastavalt kehtivale korrale; analüüsib koos meeskonnaga päästesündmuse lahendamise tulemuslikkust.

B.2.3 Päästetöö tegemine

EKR tase 5

Tegevusnäitajad:

1. hindab päästesündmusega seotud ohte ja riske vastavalt sündmuse liigile, sündmuse toimumise ajale ja ilmastikuoludele; teavitab päästesündmusele kaasatud isikuid ohtudest ja riskidest; annab esmased käitumisjuhised elanikkonna kaitsmiseks;
2. juhib ja korraldab suitsusukeldumist vastavalt suitsusukeldumise juhendile ja tulekahju eripärale; hindab riske vastavalt suitsusukeldumistööde käigus saadud infole; kontrollib suitsusukeldujate valmisolekut, varustust ja tegevust; vajadusel suitsusukeldub, kasutades selleks põhiauto standardvarustust; hindab tule ja põlemisgaaside levikut ning valib sobiva viisi ja vahendid tulekahju leviku piiramiseks ning kustutamiseks; annab korralduse tuleohutuspaigaldiste sihipäraseks ja ohutuks kasutamiseks; kontrollib kustutustöö efektiivsust ja ohutust ning teeb vajadusel korrekture;
3. valib tehnilise päästetöö taktika vastavalt õnnetuse dünaamikale ja tagajärgedele; valib sobiva varustuse ja efektiivseima viisi ohutuks tehniliseks päästetööks; hindab riske vastavalt tehnilise päästetöö käigus saadud infole; kontrollib päästetöö efektiivsust ja vajadusel muudab taktikat; kasutab põhiauto standardvarustust vastavalt päästetöö iseloomule;
4. tuvastab lähtuvalt luure tulemustest aine omadused ja ohtlikkuse ning edastab info vastavalt juhendile, võtab kasutusele vajalikud kaitsemeetmed, tagades meeskonna ja päästetavate ohutuse ja otsustab lisaressursi kaasamise; hindab riske vastavalt keemiapäästetöö käigus saadud infole; kontrollib keemiapäästetöö efektiivsust ja vajadusel muudab taktikat; kasutab põhiauto standardvarustust vastavalt päästetöö iseloomule; hindab naftareostuse ulatust ja korraldab naftareostuskorjetoöd; hindab saasteärastuse vajadust ja korraldab saasteärastustööd;
5. valib efektiivse ja ohutu hargnemise vastavalt päästesündmuse liigile ja iseloomule; annab korraldused hargnemisteks; jälgib kogu päästesündmuse vältel hargnemiste efektiivsust, teeb vajadusel muudatusi;
6. hindab evakuatsiooni ja elupääste vajadust, arvestades ohte ja riske ning päästesündmuse liiki; annab korralduse kaitsevarustuse kasutamiseks ning efektiivseks ja ohutuks inimeste ning loomade evakuatsiooniks ja elupäästeks; jälgib evakuatsiooni ja elupääste tulemuslikkust, vajadusel teeb muudatusi;
7. kaasab päästesündmuse lahendamise võimalikke vajaminevaid asutusi ja isikuid vastavalt nende vastutusalaile ning päästesündmuse liigile; juhib päästetööle kaasatud vastavalt ettenähtud korrale;
8. teeb ennetustööd oma pädevuse piires vastavalt korraldusele; annab vahetule juhile ennetustöö sisu ja vahendite kohta tagasisidet; juhendab päästjaid ennetustöös; täidab ennetustöö kohta käiva nõuetekohase aruandluse.

VALITAVAD KOMPETENSIID

Selle kutse taotlemisel on lisaks võimalik tõendada valitav kompetents B.2.4.

B.2.4 Erivõimekuse juhtimine

EKR tase 5

Tegevusnäitajad:

1. hindab kannatanu päästmiseks või päästetöö tegemiseks erivahendite kasutamise võimalikkust, ohutust ja otstarbekust, arvestades sündmuse liiki ja kannatanu asukohta; annab korralduse erivahendite kasutamiseks;
2. juhib ja korraldab erivõimekust nõudvat päästetööd (nt keemia-, vee- ja kõrgustest pääste) vastavalt sündmuse liigile ja juhendile; kontrollib päästetöö efektiivsust ja ohutust ning teeb vajadusel korrekture.

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

B.2.5 Päästemeeskonna juht, tase 5 kutset läbiv kompetents	EKR tase 5
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> järgib oma töös tööohutuse reegleid ja põhimõtteid; vastutab koolitusel ja päästesündmusel osalevate ja kaasatud isikute ohutuse eest; kontrollib töövahendite kasutusjärgse hoolduse tulemust, fikseerib töövahendite erakorralise hoolduse vajaduse ja edastab info vastavalt korrale; kasutab töövahendeid sihipäraselt vastavalt tootja kasutusjuhendile ning kontrollib töövahendite sihipärasest kasutamist; järgib oma töös päästetöö valdkonda reguleerivaid õigusakte ja kontrollib nende järgimist; tunneb oma organisatsiooni ülesehitust ja toimimise põhimõtteid ning organisatsiooni kultuuri; on motiveeritud õppima, huvitub iseenda ja eriala/valdkonna arengust; arendab ennast sihipäraselt; hoiab ennast treeningutega vormis; kasutab tööks vajalikke info- ja kommunikatsioonitehnoloogia vahendeid (riistvara ja tarkvara, raadiosidevahendid, navigatsiooniseadmed jm) vastavalt kehtestatud korrale ja kasutusjuhenditele; tunneb ära eluohutliku seisundi ja valib sobiva elupäästva esmaabi andmise viisi; annab kannatanu(te)le elupäästvat esmaabi, kasutades põhiauto standardvarustust; kasutab õigeid esmaabi ja transpordi võtteid, arvestades kannatanu seisundit ja sündmuse liiki ning kasutades põhiauto standardvarustust; taaselustab vastavalt normidele; töötab tõhusalt meeskonnas ja selle huvides ning kohandub meeskonnaga, juhib meeskonda; arvestab teistega ja täidab oma rolli meeskonnas; kasutab oma töös eesti keelt vastavalt seadusega kehtestatud nõuetele; järgib oma töös päästeteenistuja väärtusi ja eetikakoodeksit ning ametniku eetikakoodeksit, teeb ennetustööd. 	
<p>Hindamismeetod(id):</p> <p>Läbivaid kompetentse hinnatakse teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamise käigus.</p>	

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	26-11042018-1.2/8k
2. Kutsestandardi koostajad	Häli Allas, Päästeameti päästetöö osakond Indrek Ints, Päästeameti ennetustöö osakond Karin Kasetalu, Päästeameti personali ja asjaajamise osakond Aivar Kilp, Päästeameti päästetöö osakond Aivar Lepp, ROTAL (EPTAÜ), Ida päästekeskuse Rakvere korrapidamisgrupp Stella Polikarpus, Sisekaitseakadeemia päästekolledž Gert Teder, Päästeameti Põhja päästekeskuse Lilleküla päästekomando
3. Kutsestandardi kinnitaja	Vara- ja Isikukaitse Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	10
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	11.04.2018
6. Kutsestandard kehtib kuni	30.11.2022
7. Kutsestandardi versiooni number	8
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	1349 Kutseteenuste juhid, mujal liigitamata
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	5
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Rescue unit leader, level 5

C.3 Lisad